

Vergaderjaar 2009–2010

32 123 X

Vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Defensie (X) voor het jaar 2010

27 830

Materieelprojecten

Nr. 47

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN DEFENSIE

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 26 november 2009

Hierbij voldoe ik aan mijn toezegging uit het Wetgevingsoverleg Materieel van 9 november jl. (Kamerstuk 32 123 X, nr. 33) om de Kamer te informeren over de onderzoeksprogramma's waarop bij TNO zal worden bezuinigd als gevolg van de korting op de centrale *Research en Development* (R&D) budgetten.

Hieronder treft u een overzicht van de geplande onderzoeksprogramma's die in 2010 niet meer vanuit de centrale R&D budgetten kunnen worden gefinancierd. Ook treft u een overzicht van projecten die vanwege de reductie op het centrale budget voor kennisgebruik niet in behandeling zijn genomen. Door deze maatregelen is de reductie van € 5,5 mln in 2010 gerealiseerd. Tot op heden zijn nog geen onomkeerbare besluiten genomen over het behoud van expertisegebieden.

Om de bezuiniging voor 2011 en later zorgvuldig in te passen voert Defensie tot eind 2009 een herijking uit van de gehele kennisportfolio. Deze herijking zal bepalen welke kennisontwikkeling op de middellange en lange termijn wordt versoerd. Over de uitkomst van deze herijking is nu nog geen uitspraak mogelijk. Bij de implementatie van de bezuinigingen voor 2011 tot en met 2013 zullen keuzes worden gemaakt die zo min mogelijk gevolgen hebben voor de toekomstige operationele inzetbaarheid.

Programmafinanciering

De programmafinanciering (in het verleden doelfinanciering) wordt in 2010 met € 2,5 mln verminderd. Hieronder treft u de onderzoeksprogramma's die als gevolg van de kortingen op de centrale R&D budgetten in 2010 geen doorgang kunnen vinden. Het betreft middellange- en lange termijn-onderzoek (vijf tot tien jaar). Dit onderzoek is gericht op de opbouw van kennis bij TNO en voor één programma ook bij MARIN. Tussen haakjes is de potentiële uitvoerder weergegeven.

- *Gezondheid en inzet (TNO)*
Dit betreft een onderzoeksprogramma naar de effecten van hoge fysieke, sociale, mentale en maatschappelijke belasting op de gezondheid van militair personeel.
- *Militair maritieme scheepshydrodynamica (MARIN, TNO)*
Dit betreft een onderzoeksprogramma naar voortstuwingsconcepten voor militaire vaartuigen dat onder andere is gericht op speciale vormen van de romp en inzet van militaire vaartuigen in verschillende typen omstandigheden.
- *Geavanceerde identificatiemethoden voor doelen en dreigingen (TNO)*
Dit betreft de identificatie en het vaststellen van vijandig gedrag van objecten en personen in een maritiem scenario. De aandacht ging speciaal naar kleine luchtdoelen, kleine vaartuigen en groepen gewapende personen.
- *Lucht-grond waarneming (TNO)*
Dit betreft een onderzoeksprogramma naar de organisatorische versterking van de inlichtingenketen van lucht-grond waarneming voor het Commando Luchtstrijdkrachten (CLSK). Ook omvat dit onderzoeksprogramma de bestudering van nieuwe middelen voor lucht-grond waarneming en diverse operationele, technologische en inrichtingsvraagstukken voor het CLSK.
- *Integrale analyse platform prestaties (TNO)*
Dit onderzoeksprogramma betreft generieke modellen waarmee eigenschappen van het materieel en de effecten die daarmee moeten worden bereikt, in hun onderlinge relatie (inclusief de bedienbaarheid) worden vastgelegd. Dit programma ondersteunt de beschrijving van het programma van eisen in het Defensie materieelproces. In eerste instantie zou dit voor de pantser- en wielvoertuigen worden bestudeerd.

Van onderstaand onderzoeksprogramma is het budget gehalveerd:

- *Passieve & actieve scheepskwetsbaarheidsreductie (TNO)*
Dit betreft een onderzoeksprogramma naar een integrale ontwerpmethode en ontwerp- en analyseprogrammatuur voor het ontwerpen van schepen. Dit draagt bij aan het verminderen van de passieve en actieve kwetsbaarheid van een schip.

Kennisgebruik

Het centrale budget voor kennisgebruik wordt in 2010 met € 3 mln vermindert, waardoor er minder projecten in behandeling kunnen worden genomen. Dit budget wordt ingezet voor een breed scala aan beleidsadviezen en de ondersteuning van materieelverwerving. De bezuiniging wordt gerealiseerd door het niet in behandeling nemen van nieuwe behoeftstellingen.

Hieronder treft u een lijst van de projectvoorstellen die vanwege de korting op het centrale budget niet meer in behandeling zijn genomen. Contracten voor kennisgebruik waartoe reeds besloten is blijven ongemoeid. Soortgelijke adviezen en vormen van ondersteuning zullen in de komende jaren steeds meer decentraal door de betreffende behoeftesteller binnen Defensie worden gefinancierd.

- *E-learning standaardisatie (TNO)*
Dit betreft het maken van een functioneel ontwerp voor een Defensiebrede elektronische leeromgeving.
- *Kennisactiviteiten KEMA (KEMA)*
Advisering over elektrische energiebronnen en opwekkers voor het *Soldier Modernisation* programma.

- *Beveiliging Wireless LAN netwerk (TNO)*
Onderzoek naar de veiligheid van elektromagnetische straling van draadloze netwerken voor andere apparatuur en het beperken van de risico's van draadloze netwerken voor misbruik.
- *Scenario based training (TNO)*
Dit betreft de ontwikkeling van een nieuw concept voor de verbetering van het gereedstellingsproces.
- *Simulation based acquisitie (TNO)*
Dit betreft de levering van nationale checklists waarvoor gebruik is gemaakt van de laatste internationale bevindingen in het gebruik van simulaties van militair optreden met hoofdwapensystemen.
- *Operationele Capaciteiten Vloot 2020 (TNO)*
Advisering bij het identificeren en beoordeling van de investeringsmogelijkheden voor de Koninklijke Marine.
- *Schietbeproeving voor materiaalkeuze bescherming NH 90 (TNO)*
- *Logistiek Bedrijfs Gegevensmodel Defensie (TNO)*
Het betreft de ontwikkeling van een logistiek bedrijfsgegevensmodel voor Defensie.
- *Vlieginstructeursopleiding CLSK (NLR)*
Dit betreft de aanpassing van de didactische werkvormen en coaching-methodes van de vlieginstructeursopleiding.
- *Multi Fuzed Bommen (TNO en NLR)*
Technische ondersteuning van CLSK bij de keuze van munitie met verschillende ontstekingsmogelijkheden (*multi fuzed*) en de vereiste instellingen daarvan voor de inzet tegen verschillende type doelen.
- *Virtual Pilot (TNO)*
Het ontwerp, de ontwikkeling en de integratie van een virtuele piloot in het trainingssysteem voor de luchtverkeersleiding van de Commando Zeestrijdkrachten.
- *Niet-letale inzetmiddelen (TNO)*
Advisering over de mogelijkheden voor de krijgsmacht van de inzet van middelen die zo min mogelijk letsel veroorzaken.
- *Multi Influence Trial 4 (TNO)*
Dit betreft een analyse van de onderwatergeluidmetingen van het Luchtverdedigings- en Commandofregat en de verificatie van de bestaande onderwatergeluidmodellen.

Technologieontwikkeling

Het centrale budget voor technologieontwikkeling gericht op concrete toepassing blijft geheel behouden. Technologieontwikkelingsprojecten passen opgebouwde kennis toe bij de ontwikkeling van technologische oplossingen voor defensieproblemen.

De staatssecretaris van Defensie,
J. G. de Vries